

CENA 300 MK.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 5500 Mk
z odrośnieniem do domu 6500 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 7 000 Mk.
Zagranicą 14000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 300 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
na str. 1,2,3. m. 1000., w tekście m. 750
Nekrologi 1000 mk. zwyczajnie 500 mk.

Adres Redakcji i Administracji
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. 76 9
Otwarta od 9—12 i od 2—6 po po

№ 66 (7402).

Piątek, dnia 23 Marca 1923 r

Rok XXXI

Dziś
cena **WORKÓW** nowych juto-
wych na mąkę

Mk. 6.350 sztuka.

!! Korzystajcie z okazji !!

Dom Hand'owy Zjednoczonych Młynarzy w Kaliszu, Wrocławska
602 № 41.

Dr. P. Klinger

b. st. ordynator szpit. wojsk.
specjalista chorób wenerycznych
i skórnych.

(wlewania, szczepionki, analizy krwi na syfilis).
Przyjmuje codziennie: **Panie od 1—2**
po poł., panowie od 4—7 pp., w niedzielę
od 11—1 pp. **TOWAROWA 3, 1 p.**

Dominium Petryki

posiada na sprzedaż

ziemniaki do sadzenia odmiany

„ALMA“

Adm. Dóbr ZBIERSK-PETRYKI poczta Stawiszyn.
Telefon na miejscu. 677

TELEGRAMY.

Odczyt o Polsce w Londynie.

KRAKOW (AW.) 22. „Czas“ donosi o odczycie prof. Dybrowskiego wygłoszonym w jednym z największych klubów politycznych Londynu w dniu 13 marca. Odczyt pod tyt. „Polityczne zagadnienia Polski“ omawiał stosunki polityczne wewnętrzne i zewnętrzne Polski. Profesor zaznaczył m. in., że w ostatnich czasach nastąpiło znaczne polepszenie stosunków polsko-angielskich. Odczyt przyjęto bardzo żywo. Dyskusja, która się wywiązała dała prelegentowi sposobność dodatkowego wyświeślenia niektórych kwestji interesujących opinie angielską. Niemalże wrażenie wywarło powołanie się na list gen. Carton de Viarta, wyrażającego się z uznaniem „cierpliwości Polski wobec prowokacyjnej głupoty litwinów“.

Oblawa na waluciarzy.

KRAKOW (AW.) 22. Wczoraj w godzinach popołudniowych przeprowadzono w całym mieście wielką oblawę na potajemnych handlarzy walutami. Aresztowano cały szereg osób i skonfiskowano wielkie ilości walut obcych.

Spadek cen na bydło.

KRAKOW (AW.) 22. W kilku miejscach prowincjonalnych Małopolski zaznacza się silny spadek cen na bydło, nierogaczyna, zboże i fluszcze. Zboże niektórych miejscowości spadło o 60 proc., ceny nierogaczyny około 30 proc.

Z P. K. K. P.

WARSZAWA (AW.) 22. Polska Krajowa Pożyczkowa podaje do wiadomości, że począwszy od 3-go kwietnia rb. na czas letni Centrala i wszystkie jej Oddziały oraz ekspozytura w Tarnoskich Górach rozpoczynać będą urzędowa-

nie o 8 rano, wobec czego godziny inkasowe względnie dla innych operacji bankowych ulegną odpowiedniemu przesunięciu, co uwidocznił będzie w lokalach biurowych.

Irlandja irridenta.

LONDYN (AW.) 22. Dochodzenia policyjne, będące w związku z aresztowaniem 1000 Irlandczyków w Londynie, wykazały, że Irlandczycy zamierzali zniszczyć elektrownię i gazownię w Londynie, aby pozbawić miasto światła i wody.

Rozruchy w Niemczech.

BERLIN (AW.) 22. Szczecin był we wtorek widownią wielkich rozruchów ulicznych, których inicjatorami byli bezrobotni.

Demonstranci udali się między innymi przed mieszkanie nadburmistrza, które zdemolowali prawie doszczętnie. Inny pochód skierował się do centrum miasta, gdzie zdemolowano urządzenia kilku kawiarni. Policja była bezsilna. Demonstranci zgromadzili się następnie przed ratuszem. Delegację, wysłaną do magistratu, policja uwięziła. W środę rano zaburzenia trwały dalej. Policja zmuszona była użyć broni siecznej, przyczem doszło do rozlewu krwi. Na mieście ogromne wzburzenie.

Dąbał redaktorem.

MOSKWA (AW.) 22. Sowiety powierzają Dąbałowi prowadzenie polskiej gazety wychodzącej w Moskwie pod tyt.: „Niedola chłopska“ której będzie redaktorem. W ten sposób bolszewicy zamierzają prawdopodobnie podjąć próby agitacji wśród mas chłopskich w Polsce.

Lauer ma zostać głównym kierownikiem Zakordotu.

LOS Y

do I klasy 7 Loterii Państwowej nadeszły do kolektki przy Admin. Gazety Kaliskiej, Al. Józefiny 1 i są do nabycia.

Główna wygrana 120.000.000 Mk.

O odłączenie od Prus.

BERLIN (AW.) 22. „New-York Herald“ donosi, że zwolennicy Smeetsa i Dorthena wystosowali do Londynu i Paryża telegram, w którym oświadczają, że 300 tysięcy mieszkańców Nadrenji wypowiada się za odłączeniem tej prowincji od Prus i za plebiscytem, który niewątpliwie dowodziłby, że 3/5 ludności Nadrenji domaga się utworzenia republiki, związanej pod względem gospodarczym z Francją.

Polityka prawicy.

WARSZAWA 22. „Kurjer Czerw.“ pisze: „Chłopom i wogóle producentom rolnym wolno oglądać miasta!“

Tak zdecydowali wczoraj posłowie stronnictw włościańskich i klubów niechłopskich: Związku Ludowo-Narodowego i Związku Chrześcijańsko-Narodowego, wśród nich wiceprez. m. Warszawy Ilski.

Swymi głosami uchwalili poprawkę posła z PSL. p. Pluty do ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej. A poprawka ta głosi nie mniej nie więcej, jak tylko zwolnienie od wszelkiej odpowiedzialności za uprawianie paskarstwa „producentów rolnych, którzy trudnią się choćby zawodowo pozbywaniem artykułów wyłącznie z własnego gospodarstwa rolnego“.

Nekaną przez paskarzy rolnych ludność miejską dotknął okrutny cios. Została ona wydana na taszkę i niełaskę wiejskich szakali paskarskich.

Założenie Banku Emisyjnego w Polsce.

WARSZAWA 22. W tym tygodniu, jak dowiaduje się „Kurjer“ Czerwony, odbędzie się posiedzenie w ministerjum skarbu, poświęcone sprawie założenia Banku Emisyjnego, na które zostali zaproszeni przedstawiciele klubów poselskich oraz instytucji gospodarczych.

Do sprawy założenia Banku Emisyjnego zarówno ministerjum skarbu, jak świat gospodarczy przywiązują bardzo wielkie znaczenie.

Podatek gruntowy.

WARSZAWA. Na posiedzeniu Komisji skarbowej omawiano projekt ustawy o wyrównaniu podatku gruntowego i budynkowego.

Referował p. Łypaciewicz, który zaproponował wprowadzenie do projektu rządowego zmiany następującej:

1) zniesienie wogóle podatku budynkowego i rozłożenie całej kwoty którą rząd chce z tego źródła otrzymać na morgi; 2) podniesienie przeciętnego podatku od morgi, który obecnie wynosi 80 mk. do kwoty 8,000 z podatku gruntowego i 2,400 marek podatku zamiast zniesionego podatku budynkowego, tak, że podatek od morgi wynosilby łącznie 10,400 marek, co stanowi sumę zgodną z projektem rządowym; 3) zastosowanie progresji do podatku gruntowego, a mianowicie: posiadaczy 2 hektarów, albo zwolnić od podatków, albo zastosować mnożnik 50 (razy 80), od 2—5 hekt. mnożnik 75, od 5—10 hekt. —100, od — 20 hekt. 130, od 20-60 hekt. 160, od 60 — 180 hekt. —200, od 130-400 hekt. 300, od 400 — 1000 hekt. —500, ponad 1000 hekt. — 800.

W ten sposób drobna własność do 10 hekt. otrzymałaby ulgę około 54 miliardów, a własność od 100—400 hekt. zapłaciłaby około 80 miliardów więcej, a wyżej ponad 400 hekt. około 240 miliardów więcej. Rząd otrzymałby przy zastosowaniu progresji zamiast 520 miliardów kwotę około 800 miliardów.

P. Diamand zażądał, aby rząd zaznaczył swoje stanowisko co do jego projektu. Przedstawiciel ministerjum skarbu oświadczył, że nie może jeszcze w tej chwili wypowiedzieć się ostatecznie w tej sprawie. w każdym razie trwa przy projekcie rządowym.

W rezultacie postanowiono sprawę odłożyć kiedy rząd sprecyzuje swoje stanowisko wobec projektu p. Łypacewicza.

Z SEJMU.

WARSZAWA 22 Na 27-cim posiedzeniu Sejmu marszałek zawiadomił o przyjęciu przez Senat bez zmian noweli do ustawy o regulacji podatku od spożycia (wzgl. produkcji, na obszarze Rzplitej oraz noweli do ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Przystąpiono do trzeciego czytania ustawy o przedmiocie zwalczania lichwy wojennej. Marszałek zawiadomił o wpłynięciu poprawki posła Pluty (P.S.L.) do pierwszego artykułu. Wedle tej poprawki artykuł ten nie odnosi się w żadnym razie do producentów rolnych, którzy trudnią się choćby zawodowo pozbawianiem artykułów z własnych gospodarstw rolnych.

Sprawy dawca komisji poseł Arciszewski wypowiada się przeciwko poprawce.

W głosowaniu poprawkę posła Pluty przyjęto wśród okrzyków lewicy: „Hańba paskarzom“.

Odsłonięcie pomnika

księcia Józefa Poniatowskiego.

Przyjazd marszałka Focha do Warszawy.

WARSZAWA 22 Dzień 3 maja r.b. w Warszawie połączył się z uroczystością obchodu rocznicy Konstytucji 1791 r., uroczystości z racji zapowiedzianego przyjazdu Marszałka Francji gen. Focha oraz z powodem odsłonięcia pomnika ks. Józefa Poniatowskiego.

Odnosnie do przyjazdu Marszałka Focha, to powitany on będzie na granicy wód terytorjalnych Polski przez ministra wojny, który wyjedzie na spotkanie z Gdyni na jednej z katederek polskich.

Marszałek Foch zatrzyma się w porcie w Gdyni, a stamtąd pociągiem prezydenta Rzeczypospolitej do Warszawy. Tutaj zamieszka, jako gość prezydenta w Łazienkach.

Jest to oczywiście część programu, którego opracowaniem zajmują się już sfery wojenne i dyplomatyczne.

Rusini i ustalenie granic.

LWÓW (A.W.) 22 Zajmujący dotąd dość nieprzejezdane stanowisko „Hromadzkij Wistnik“ w dzisiejszym artykule wstępnym w odpowiedzi na artykuł „Zasnu“ Krakowskiego, wzywający Ukraińców do pogodzenia się z faktem dokonany i współpracy z rządem Polskim, w duchu partii włościańskiej - ukraińskiej ks. Ilkowa, oświadcza, że partja Trudowników zgodziła się w zasadzie na załatwienie sprawy Małopolski Wschodniej przez Radę Ambasadorów, i uznaje prawo Rzeczypospolitej Polskiej do tych terytoriów ustrankcjonowane uchwałą z dnia 14 b.m. Partja jednak ma zastrzeżenia co do tytułu prawnego aktów Rządu Polskiego na terenie Małopolski Wschodniej, dokonanych przed 14 marca. Na tej podstawie partja ma zastrzeżenia co do ważności wyborów do Sejmu Polskiego i zaprzecza partji włościańskiej - ukraińskiej prawo reprezentacji ludności ruskiej.

Artykuł powyższy znamienity jest jako objaw pogodzenia się nieprzejezdanych dotąd odłamków przywódców ukraińskich z faktem dokonany.

Ruska partja chłopska - demokratyczna pozostaje dotąd na dotychczasowym stanowisku i usiłuje bagatelizować znaczenie uchwały Rady Ambasadorów.

Przyjazd Dabala do Moskwy.

MOSKWA (A.W.) 22 Prasa sowiecka zamieszcza szereg entuzjastycznych opisów o przybyciu polskich Komunistów. „Izwiestia“ i „Roboczaja Moskwa“ zamieszczają portret Dabala. Publicysta „Izwiestij“ twierdzi, że twarz Dabala na pierwsze wejście — to twarz, którą w Rosji nazwanoby „absolutnie inteligentną“. Zetknięcie się z Dabalem wywołuje wrażenie, że jest on prawdziwym Europejczykiem. Publicysta ubolewa jednak, iż nie można się porozumieć z Dabalem ponieważ nie umie on ani słowa po rosyjsku.

Według doniesień pism na dworcu witała gościami „cała Moskwa“. Z wybitniejszych komunistów zanotowano Radka oraz Marchlewskiego. Na dworcu, ustawiony był oddział honorowy jurystów G.P.U. „Dawna

czerezwyczajka“. Oddział ten, noszący nazwę polskiego, w ostatniej chwili uczono, że zamiast „Zdrawstwujić“ należy wołać „witajcie“.

Członek sowietu moskiewskiego Seltow wręczył Dabalowi dyplom członka, honorowego, Dzierżyńskiego reprezentował jego siedmioletni synek.

Wybory do Rady Miejskiej w Łodzi.

ŁÓDŹ (A.W.) 22 20 b.m. odbyła się w województwie konferencja przy udziale wojewody Rezbowskiego w sprawie wyborów do rady miejskiej w Łodzi. Na konferencji tej ustalono termin wyborów na niedzielę 13 maja. Dotychczas zdecydowane jest wystawienie trzech list: Stowarzyszenia Lokatorów, Stowarzyszenia Handlowców i chłopskiego związku narodowego.

O interwencję Anglii.

BERLIN (A.W.) 22 „Express Correspondent“ donosi, że 20 b.m. wieczorem lord Abernood przyjeżdżając do Londynu, został przez Bonara Lawa i lorda Curzona, D'Abernood przedstawił szereg propozycji rządu niemieckiego, zmierzających do zainicjowania rokowań francusko-niemieckich w sprawie zagłębia Westfalskiego. Stanowisko rządu angielskiego wobec tego rodzaju propozycji nie ulegnie zmianie. Prasa niemiecka, szczególnie prawicowa zdradza wielkie zainteresowanie wizytą lorda d'Abernooda, podkreślając równocześnie, że ani przyjazd ambasadora niemieckiego, do Londynu, ani gubernatora Banku of England Normanna do Paryża, ani wreszcie przerwanie urlopu ambasadora amerykańskiego w Londynie, Hervoya nie są dziełem przypadku. Zdaniem prasy niemieckiej powyższe wypadki, muszą być tłumaczone w ten sposób, że chodzi tutaj o ustalenie nowych wytycznych angielskiej polityki w sprawie Ruhry.

Proces ks. arcybiskupa Cieplaka.

MOSKWA (A.W.) 22 21 b.m. w gmachu trybunału rewolucyjnego rozpoczął się proces arcybiskupa Cieplaka i 14 księży katolickich, oskarżonych przez władzę sowiecką o sprzeciwianie się konfiskacie kosztowności kościelnych.

Sprawa rozpatrywana jest przez sąd najwyższy (Wierchownyj Sud) pod przewodnictwem Zalkina. Prokuratorem jest Krylenko, który występował jako oskarżyciel w słynnym procesie socjalistów (Eserów). Sala sądowa wypełniona po brzegi publicznością. Wielu katolików Polaków przybyło z Petersburga specjalnie na rozprawę sądową. Nastroj na sali bardzo poważny. Księża siedzą nie na ławach dla oskarżonych, a na specjalnie przygotowanych krzesłach. Pośrodku zajął miejsce arcybiskup Cieplak, do którego przedewszystkiem zwracane są wszystkie pytania. Po odczytaniu aktu oskarżenia przewodniczący po kolei zwraca się do wszystkich oskarżonych z pytaniem, czy przyznają się do winy. Wszyscy odpowiadają przecząco. Przystąpiono do badania świadków.

Proces potrwia prawdopodobnie cztery do pięciu dni. Wszyscy księża mają wygląd niesłychanie pogodny. Na twarzy arcybiskupa maluje się zmęczenie i wielkie wyczerpanie sił.

Koniec podbijania cen na mąkę i zboże.

ŁÓDŹ 22 Ceny mąki i zboża spadły od 5 do 10 tysięcy na worku.

ŁECZYCA 22 Daje się zauważyć silny spadek cen zboża i mąki i w ciągu dnia wczorajszego zboże spadło w cenie o 20,000 na worku.

Gwałtowny krach walut wysokocennych.

ŁÓDŹ 22 Od kilku dni giełdy pieniężne w Warszawie, Łodzi, Krakowie i Lwowie notują stosunkowo duży spadek wartości walut obcych, zwłaszcza funtów angielskich i dolarów. Jednocześnie zmniejszyło się zapotrzebowanie obcych walut.

Na giełdzie w Berlinie 19 b.m. — marka ujawniła znamienne zwyżkę kursu i była notowana w południe 53-55 (w sobotę 61) przekazy na Warszawę — 53-55 i pół.

Na giełdzie końcowej do godz. 6 wieczorem marka polska w dalszym ciągu bardzo silna i notowana 55 do 56.

Ta znamienne zwyżka przypisywana jest przez tu tejsze koła giełdowe częściowo zakupom dokonywanym przez Rząd Polski, a pozatem również pewnej zwyżce kursu marki polskiej na giełdach zagranicznych.

Pozatem sensację w tutejszych kołach giełdowych wywołał fakt, że marka polska stała się nagle przedmiotem spekulacji tutejszych handlarzy giełdowych. Można było mianowicie stwierdzić, że na giełdzie dzisiejszej znani maklerzy dolarowi, którzy operowali tylko dolarami, teraz zajęli się żywo marką polską.

Poza ograniczeniem handlu dewizami spadek walut obcych wywołany jest brakiem pieniądza na rynku, a właściwie ograniczeniem kredytów dla firm prywatnych w państwach instytucjach kredytowych. To najlepiej świadczy, na co kupy i fabrykanci używali kredytów skarbowych. Uzyskiwali je łatwo na dogod-

nych warunkach i zamiast wzmacniać produkcję, otrzymywane ze skarbu państwa pożyczki obracali na zakup walut obcych.

Gdy kredyty skarbowe zostały utrudnione i gdy ministerjum skarbu zaproponowało dalsze udzielanie pożyczek z warunkiem spłaty ich wedle miernika złotego, urwała się spekulacja walutami obcymi, ci bowiem, którzy zaciągnęli ostatecznie pożyczki i mają je spłacać wedle kursu złotego polskiego, nie mogą spekulować na walucie, bo to podroży kurs walut obcych, a z niemi kurs pożyczki złotej i złotego polskiego, ci zaś, którzy pożyczek skarbowych nie mogli zaciągnąć, nie mają funduszy na dalszą spekulację. I pasek pękł.

Giełda Warszawska.

WARSZAWA. New-York — 11250, Londyn — 191,000, Niemcy — 1.37, Paryż 2690.

Wilk w owczej skórze.

Czytamy w „Polonii Paryskiej“:

Kanclerz Cuno zwołał w tym tygodniu reichstag. Oczekiwano powszechnie, że p. Cuno wypowie tam coś bardzo oryginalnego i energicznego i zawiadziono się sromotnie. Kanclerz, jak to mówią, gładził, a to gładzenie da się streścić w następujących punktach.

- 1) Postępowanie Francji jest obrazą moralności międzynarodowej.
- 2) Niemcy wytrwają w oporze aż do końca.
- 3) Jest niemożliwe, żeby mocarstwa cywilizowane nie interweniowały dla położenia końca cierpieniom niemieckim.

Tak wygląda owcza skóra niemiecka. Co prawda, na dosyć sentymentalny ton słów kanclerskich wpłynął fakt, że kierownicy stronnictw niemieckich oświadczyli panu Cuno, iż wcale go nie poprą w jego zamiarach, którymi początkowo było: zerwanie stosunków dyplomatycznych z Francją i ogłoszenie, że Niemcy pozostają z Francją w „stanie wojennym“.

A teraz przypatrzmy się, jak wygląda wilk. Wszyscy wprawdzie o tem dobrze wiedzą, a już Polacy od tysiąca lat znają dobrze pazury niemieckie. Nie od rzeczy jednak będzie poznać ostatni „kwiatek“ niemieckiej „humanitarności“.

Dnia 3 marca mer miasta Lorient w Bretanii otrzymał list z pieczęcią pocztową z niemieckiego miasta Heidelbergu, a pochodzący od „Światowego Stowarzyszenia Wzajemnych Relacji“, zwanego także towarzystwem „Inteligencji i Zdrowego Rozumu“. Należać ma doń 17 narodów europejskich, a współpracować z niem 12 narodów pozaeuropejskich. Celem jego zaś ma być szybkie położenie końca nieszczęściom i ruinie Europy, spowodowanym Traktatem Wersalskim.

Grupa ta oświadcza, że postanowiwszy poraz pierwszy zwrócić broń przeciw „zbrodniczemu szaleństwu“ Belgów i Francuzów, zamierzających pogrożyć na nowo świat w ogień i krwi, wysłała pod adresem naczelników państw sprzymierzonych pod datą 15 stycznia 1923 ultimatum, w którym stawia Francji i jej sprzymierzeńcom następujące warunki:

1. Uznanie, że wypadki w Ruhrze zerwały Traktat Wersalski.
2. Unieważnienie Traktatu.
3. Zgoda na wypracowanie nowego Traktatu pokoju, stanowczego, opartego na 14 punktach Prezydenta Wilsona.
4. Zrzeczenie się władzy przez obecny rząd francuski i postawienie wszystkich jego członków w stan oskarżenia pod zarzutem zdrady głównej.
5. Ewakuacja wszystkich części Niemiec, łącznie z Alzacją.
6. Odesłanie bezzwłocznie z Europy wojsk kolonialnych.
7. Uznanie zasady: Europa dla Europejczyków.
8. Zwołanie przedstawicieli wszystkich państw europejskich na konferencję pokojową do Hagu gdzie w ich obecności zostanie odczytany i podpisany wobec Francji i jej sprzymierzeńców Traktat

Termin tego ultimatum upływa o północy dnia 14 lutego, poczem w razie nieprzyjęcia,

H. BISKUPSKI i S-ka Kalisz.

wspomniane Stowarzyszenie wyda Francji jej sprzymierzonym straszna wojnę. Atoli ten termin przedłuża się do 15 kwietnia, aby dać ostatnią możliwość oszczędzenia ludowi francuskiemu i belgijskiemu straszego nieszczęścia, gdyż inaczej tysiące niewinnych mężczyzn, kobiet i dzieci musiałyby zapłacić za zbrodnie swych rządów.

Program operacji wojennych, obmyślanych przez to tajne towarzystwo, jest następujący:

1. Zatrucie południowej, zachodniej i północnej Francji oraz Belgji zarazkami cholery, dżumy i innych chorób zakaźnych. Tu następuje wylczenie 34 miast francuskich i belgijskich, które zostaną „nawiedzone“.
2. Rozrzucenie metodyczne we wszystkich okolicach rolniczych wszelkich chorób zaraźliwych na bydło i rośliny uprawne.
3. Podpalanie w odpowiednim czasie za pomocą materji chemicznych wszystkich lasów i zbiorów zboża.
4. Kolejne zniszczenie wszystkich mostów i wiaduktów kolejowych.
5. Gwałtowny spadek wszystkich papierów wartościowych francuskich i belgijskich, dzięki akcji wszystkich bankierów, należących do Stowarzyszenia.
6. Niszczenie we wszystkich wielkich portach świata wszystkich okrętów francuskich i belgijskich, a zwłaszcza wielkich okrętów pasażerskich, za pomocą materiałów wybuchowych eksplodujących w oznaczonym czasie, a utajonych w niewinnych skrzyniach z towarami.

List ten opatrzony jest podpisem prezesa towarzystwa i znakiem 15.

Odpowiedzialność za to curiosum pozostawiamy paryskiemu *Le Petit Journal*. Przełożyliśmy je dosłownie z tego dziennika, gdzie zostało ogłoszone w Nr. 21.961 z dnia 4 marca br.

Jeżeli ten dokument jest prawdziwy, to nosi on charakterystyczną cechę bardzo grubej roboty niemieckiej propagandy, a został skonfektionowany w stylu tak licznych filmów kinematograficznych, które cieszą się zawsze powodzeniem u tłumów, żadnych bardzo grubej sensacji.

Propaganda niemiecka, która urządziła napad złodziejski na własne ambasady po stolicach Europy, licząc na to, że uda jej się zwalić winę, na kogóżby, jak nie na agentów francuskich, która w zagłębiu Ruhry rozbiła własne lokale urzędowe, żeby potem pokazywać zniszczenie zagranicznym korespondentom, jako obraz „spustoszeń francuskich“ — propagandę tę stać i na taki „kwiatek“, jak powyżej zacytowany „list“, wyjęty jakby żywcem z brukowych feljetonów.

O ile też list powyższy jest autentyczny — trudno bowiem jest uwierzyć w tak daleko posuniętą głupotę nawet u Niemców — to winien on zyskać jaknajwiększe rozszerzenie przez propagandę francuską i belgijską, jako świetny przyczynek do psychologii Niemców.

KRONIKA.

— 7-ma POLSKA LOTERJA PAŃSTWOWA! Adm. „Gazety Kaliskiej“ otrzymała już losy i ma je na sprzedaż do 1-ej klasy 7-ej loterii państwowej, która znacznej uległa zmianie tak pod względem ceny biletów, jak i wysokości wygranych. Losy podzielone zostały na 3 serji w sprzedaży będą jako pełne losy i ćwiartki. Los do każdej klasy kosztuje 4200 marek (ćwiartka 1050 mk.)

Główne wygrane w klasie 1-ej — 3 po 2,500,000 mk. (7 i pół miliona), w 2-ej — 3 po 3 mil. (9 milionów), w 3-ej — 3 po 4 miliony (12 milionów), w 4-ej — 3 po 5 mil. (15 milionów) w 5-ej 3 premje po 215 mil. (45 milionów 6 po 15 milionów (2 po 45 mil.), 19 po 10 mil., 12 po 5 mil., 18 po 2 mil. itd.

W najszczęśliwszym wypadku na jeden numer trzech serji może paść wygrana 120 milionów.

Ciągnięcie 1-ej klasy odbędzie się w dn. 15 i 16. maja rb.

— WYPŁATA UPOSAZEN URZEDNICZ. PRZED ŚWIETAMI. Zgodnie z uchwałą Rady ministrów uposażenia urzędników wypłacone będą we wszystkich resortach, gdzie wypłata dokonywuje się na miejscu, dn. 30 bm., to jest dopiero w Wielki Piątek, w tych zaś resortach,

gdzie wypłacają pensje tak zwani płatnicy rejonowi, objeżdżający miejsca wypłat, tj. przede wszystkim w resortach ministerjum kolei i oświaty, poczynając od dnia 28-go bm. tj. od Wielkiej Środy. Ewentualnej zmianie tego terminu na wcześniejszy, stoją na przeszkodzie przepisy ustawy o wymiarze uposażenia nie przewidujące w żadnym wypadku zmian w terminach wypłat

— BENEFIS.

W dniu 22 marca w Restauracji „Europa“ odbędzie się Benefis ulubienca publiczności i znanego muzyka z czasów dawnych dyrygenta koncertów symfonicznych w Kaliszu Izydora Szpilmana. Ze względu na spodziewaną liczną frekwencję uprasza się o wcześniejsze zamawianie stolików u beneficjanta. Na program złożą się utwory części jak Chopina, Moniuszki, Schuberta, Liszta, Czajkowskiego, Griga, Sarasate i innych. Początek koncertu o godz. 9 i pół punktualnie. Orkiestra powiększona.

Sz. Publiczność prosi się o punktualne przybycie.

— TOW. im. ASNYKA (Al. Józefiny Nr. 8 i p.). Biblioteka i czytelnia pism otwarta codziennie z wyjątkiem świąt) od godz. 6 do 8-ej.

— SPADEK CENY PIECZYWA w KALISZU. Od czwartku 22 bm. w Kaliszu piekarze obniżyli cenę bułek z 180 na 150 mk. za sztukę.

Chleb na przedmieściach Kalisza waha się w cenie od 3700 do 3800, w Kaliszu zaś nasi kochani piekarze wciąż jeszcze paskują po 4000. Co to ma znaczyć?!

— PRZEDSTAWIENIE NA WIEZNIOW.

Dnia 24 marca 1923 roku w sali Tow. Rzem. Chrześcijańskich w Kaliszu odbędzie się staraniem Stowarzyszenia Niesienia Pomocy więźniom „Wielki wieczór Humoru“.

Całkowity dochód z przedstawienia przeznaczone jest na Święcone dla najbiedniejszych więźniów, tych bezdomnych dzieci ulicy, istot zepchniętych na drogę występku przez nędzę i głód.

— ZAKRYCIE ALDEBARANA.

W nadchodzący piątek, dnia 23 bm., w godzinach popołudniowych, astronomowie naszej części świata obserwować będą ciekawe zjawisko astronomiczne. Oto gwiazda Alpha Tauri (Aldebaran), która w ciągu ostatnich miesięcy parokrotnie już była zaćmiewana, znów ulegnie zakryciu przez Księżyc, ale tym razem w biały dzień. Oczywiście zjawisko to będzie dostępne do obserwacji tylko dla posiadaczy lunet, gdyż gołym okiem i przez lornetki gwiazd w dzień nie widać.

Księżyc, w siódmym dniu po nowiu, widoczny będzie dość wysoko w pobliżu południka.

W Kaliszu zniknięcie gwiazdy przypada o godz. 16 min. 53, ukazanie się o godz. 17 minut 38, w odległości 15 względnie 298 stopni od najwyższego punktu tarczy. Dane te są zaczerpnięte z obliczenia zjawiska dla całej Europy, dokonanego w Krakowie.

— O POZYCZKI DLA OFICEROW.

Wobec wielkiego niedostatku, jaki panuje wśród oficerów, oraz z powodu szczupłych zasobów centralnego funduszu pożyczkowego, ministerstwo spraw wojskowych rozpoczęło starania w ministerstwie skarbu, aby, nie czekając na nową ustawę o uposażeniu pracowników państwowych, oficerom rozpoczęto wypłacać pożyczki w wysokości dwumiesięcznej pensji. Pożyczka ma być spłacana w przeciągu dwu lat.

Sprawa ta będzie przedmiotem obrad jednego z najbliższych posiedzeń rady ministrów.

— ŚWIĘTA WIELKANOCNE W ARMJI.

Według informacji w czasie świąt Wielkiej Nocy, r.b. zostanie zwolniony na ferie świąteczne 10 proc. wojskowych każdego wyznania, w terminie, na który przypadają święta danego wyznania.

Poza tym żołnierze - ewangelicy zostaną zwolnieni od ciężkiej służby w wielki piątek, jako w najuroczystszy dzień roku w kościele ewangelickim.

— PRZEGLĄD ŚWIATOWY.

Nowy egzemplarz (9-ty) wydany wczoraj pod względem graficznym wnosi liczne ilustracje i bogatą treść literacką, jako to: Przed wyprawą na Monte-Everest. — Polska na morzu. — Zjazd przedstawicieli miast małopolskich i Śląska Cieszyńskiego z widokami Lwowa i Cieszyna. Tortury bolszewickie (cykl ilustracji przedstawiających rządy czerwone w Rosji). — O wystawach rol-

niczych. — Salve Polonia, St. Gralewskiego. — Przed 3-cim Targiem Poznańskim. — Ironja i humor. — Zagadki. — Odpowiedzi grafologa. — Redakcja i Administracja — Warszawa, ul. Sienna 23.

— „PRZYJACIEL SZKOŁY“. Dwutygodnik Nauczycielstwa Polskiego. Poznań, ul. Różana 4a. Zeszyt Nr. 5-6, marzec 1923.

Zeszyt marnocy przynosi na wstępie artykuł jubileuszowy J. Barana (Toruń) na temat: „Wpływ Kopernika na rozwój umysłowy ludów Europy“. Następnie dookończenie rozprawy St. Swidwskiego (Warszawa) o „Szkole rycerskiej“, w której wykazuje autor, jak należy zorganizować wychowanie „rycerskie“, ażeby przygotowywało ono młodzież naszą zarówno do samodzielnej pracy pokojowej jakoteż w razie potrzeby do walki obronnej dla dobra Ojczyzny.

W dziale „Praktyka nauczycielska“ umieszczona jest lekcja wzorowa na temat „Pojęcie liczb ujemnych“ (B. Boratyńska, Poznań). Liczne oceny książek i map. „Mysł o wychowaniu“, zebrane przez Dr. J. Magiere (Piotrków), ciekawe głosy dyskusyjne w „Naszycy E-chach“, przyczynek do „Wychowania komunistycznego“ i „Odpowiedzi informacyjne“ uzupełniają treść zeszytu.

— USILOWANIE OGRABIENIA POCIAGU TOWAROWEGO Nr. 5595.

W dn. 17 b.m. pociąg idący z ładunkiem waty z powodu wielkiej ilości wagonów, nie mógł z odpowiednią szybkością poruszać wjechawszy w tak zwane doły, za mostem kolejowym na Prośnie. Z tego skorzystało kilku opryszków, którzy wskoczywszy na wagony zerwali 3 płomby i zaczęli wyrzucać znajdującą się tam watę (w workach, z których jeden wagi 44 kg. zdążyli wyrzucić, lecz jakby na nieszczęście opryszków, zjawili się obchód posterunku pol. państw. st. Kalisz w ilości 2 funkcjonariuszów, którzy słysząc gwizdanie zatrzymanego przez maszyniste pociągu, pośpieszyli na pomoc, co zauważywszy opryski porzucili tęp i zniknęli na dłach kryci ciemnością. Energiczne śledztwo prowadzi posterunek pp. na dworcu kaliskim.

— OLBRZYMI POZAR.

W początkach b.m. we wsi Wola Zaleska, gm. Zadziń, pow. Wielunskiego wybuchł pożar, który przybrał zastraszające rozmiary. Pastwą rozszałatego żywiołu padły zabudowania 9 gospodarzy. Straty spowodowane pożarem wynoszą przeszło 320 milionów mk. Wypadku z ludźmi nie było. Przyczyna ognia niewiadoma.

— WALKA GOSPODARZA Z LOKATORAMI.

W dn. 20 b.m. właściciel domu przy ul. Stawiszynskiej Nr. 31 August Deryngier pokłócił się z jedną ze swych lokatorek Franciszką Przepiórkowską. Kłótnia miała za podłoże wysokość czynszu dzierżawnego. Gdy Deryngier zaczął słownie znieważać Przepiórkowską, wdał się w kłótnię inny lokator tegoż domu Ignacy Niedźwiecki i ujął się za Przepiórkowską. Wówczas Deryngier uderzył Niedźwieckiego jakimś tępem narzędziem w głowę tak, iż ostatni padł na ziemię nieprzytomny z zakrwawioną głową. Następnie Deryngier wyjął rewolwer i kilkakrotnie z niego wystrzelił nie raniąc jednak, na szczęście nikogo. Wezwana policja zaarrestowała Deryngiera, Niedźwieckiego zaś przewieziono do szpitala św. Trójcy, gdzie lekarz stwierdził uszkodzenie mózgu, należące do ciężkich uszkodzeń cielesnych. Wobec tego Deryngiera zatrzymano w areszcie przesłano do dyspozycji p. Prokuratora przy sądzie Okręgowym. Deryngier więc zasiadzie niewątpliwie na ławie oskarżonych, w tymże Sądzie.

— CZYJE DZIECKO?

Do Komisariatu policji państw. sprowadzono z ulicy Ciasnej dziewczynkę lat około 4, która nie umiała objaśnić, jak się nazywa i gdzie mieszka.

— PODEJRZANE WORKI.

Funkcjonariusz policji zatrzymał niejaką Józefę Broniarczyk, zamieszkałą we wsi Majków, gm. Tyniec, która miała 20 nowych worków jutowych. Ponieważ Broniarczyk, nie umiała wytłomaczyć pochodzenia rzeczonych worków, a ponadto nie posiadała żadnego dowodu osobistego, przeto, worki zatrzymano aż do wyjaśnienia w Komisariacie pp. w Kaliszu.

— SPADEK CEN ZBOŻA I MAKI W KRAKOWIE. Komisariat targowy notował na rynku zbożowym na Kieparzu następujące ceny za 100 kg: pszenica 190 — 193.000 mk., żyto 90 — 92.000 mk mąka pszenna krajowa 350.000 mk., amerykańska pszenna „Nelson“ (najlepszy gatunek) 310 — 320.000 mk. loco Kraków, mąka żytnia 70 proc. przemiału 180 — 190.000 mk.

— PRZEJECHANIE.

Niejaki Józef Felker, lat 15, zamieszkały przy ul. Tureckiej przejechał na Nowym Rynku dziecko, na szczęście jednak nieszkodliwie. Po sporządzeniu protokołu za nieostrożną jazdą, Felkera zwolniono.

Na nadeżdżące święta poleca:

stare wina węgierskie i francuskie i likiery i koniaki różnych fabryk, słodczyce, pomarańcze wyborowe i towary kolonialne.

Tłuszcz roślinny
jadalny

Kunerol

zawiera 100% tłuszczu
przeto jest
ideałem każdej
gospodyni.

Przedstawiciel: Sp. Akc. LAMBERT & KRZYSIAK,
Warszawa, Niecała 8. 470

Największe wzory

Sp. Akc. „CERATA“

HURTOWY SKŁAD OBRUSÓW
I CHODNIKÓW CERATOWYCH

W FIRMIE 668

Jerzy Krautstoff i S-ka.

Stary Rynek Nr 21, II p.

niezbędne na święta.

Juljusz Fritz, zamieszkały w Kaliszu, dawniej w Koninie, wzywa żonę swą, niewiadomego pobytu, Matyldę z Markwartów Fritową o stawienie się przed Sąd Konsystorski Ewangelicko-Augsburski w Warszawie w sprawie rozwodowej w terminie rocznym od dnia ogłoszenia, dla przytoczenia i usprawiedliwienia powodów opuszczenia męża. 648

Kalisz, dn. 17 marca 1923 r.

Do sprzedania zaraz

amerykan

na oliwnych osiach, mało używany, 6-cio osobowy, siedzenia boczne. Wiadomość Aleja Józefiny 7 w podwórzu. 675

Superfosfat 18%

Sól potasową 30/33% Stassfurtską,
Kajnit 14/15% Stassfurtski,
WĘGIEL przemysłowy i opałowy
(stałe większe transporty w drodze)
Cement, Wapno,
P O L E C A
Towarzystwo Handlowe
„Paliwo”
Sp. z ogr. odp.
ALEJA JÓZEFINY 9 (Gmach Banku Ziemi
Kaliskiej). 661

**Bol głowy, migrenę,
neuralgie usuwają po-
wszechnie znane proszki
z „kogutkiem” „Migre-
no Nervosin”. Zadać
w aptekach i składach ap-
tecznych proszków
z „Kogutkiem”. 1919**

Zgineła karta powołania
wydana w Sieradzu na imię
Jankela Beneta rocz. 1894,
Nr. L. 679. C 1. 607

Zgineł paszport
wydany przez Urząd gminy
Marchwacz na imię Jana
Frontczaka. 679

Zgineł paszport
na wyjazd do Francji wydany
przez Starostwo w Kaliszu na
imię Adama Augustyniaka oraz
karta zwolnienia wydana przez
PKU. w Kaliszu na także
imię rocznik 1897. 680

Zgineł PASZPORT 674
wydany przez Urząd gm. To-
pola na imię Rozalii Nowa-
kowskiej. 674

Z powodu wyjazdu i śmierci
żony oddam na własność jed-
noroczną niechszczoną

dziewczynkę

blondynkę, zdrową, rodzinie
zamożniejszej. 667
Wiadomość w Adm. Gaz. Kal.

Agronom

lat 40 z chlubnymi świadect-
wami i rekomendacją osób zna-
nych, poszukuje samodzielne-
go zarządu lub administracji
poręczającej.
Łaskawe oferty pod „Agronom
40” biuro ogłoszeń Teofil Pie-
traszek, Warszawa, Marszał-
kowska 115. 653

Garnitur mebli

machonowych salonowe
i dywan do sprzedania.
Wiadomość Chmielnik Nr 1,
m. 4 p. Jackowski. 650

FIRANKI I RAPY

w najnowszych modelach
na sprzedaż po cenach
533 przystępnych.
Dogodne warunki.
Ul. Piaskowa 5 m. 10, III p.

Zostały zgrabione
portfel i dokumenta
Wojsk. wydane przez PKU.
w Kaliszu na imię J. Dymal-
skiego rocznik 1894. 666

Motocykl

marki „Presto” 1 1/2 konny jak
nowy za 1 1/2 milj. na sprzedaż.
637
W. KOBZDA
Ostrów, Kaliska 21.

Związek Zaw. Automobilistów Rzeczp. Pol. ♦ ODDZIAŁ W KALISZU

zarejestrowany istnieje od dn. 12 stycznia 1921 r. pod Nr 273.
W dniu 15-go marca r. b. na Ogólnym Zebraniu Zaw.
Automobilistów został wybrany prezesem p. Kowalczyk,
sekretarzem p. Brzezicha.

Zawiadamiamy, że zebrania odbywać się będą 15-go
1-go każdego miesiąca o godzinie 7 i pół wieczorem.

Z A R Z A D.

Sekretarz: Brzezicha. 678

Dachówkę

azbestowo-cementową 629

„WIEK”

w kolorach szarym i czerwonym
najpraktyczniejszy, ogniotrwały, odporny na
wpływy atmosferyczne, lekki, szczelny i tani
materiał do krycia dachów
poleca wagonowo z reprezentowanej fabryki
lub detalicznie z własnego składu

Ryszard BERNHARD

KALISZ, Wrocławska Nr 13.

Zaraz do nabycia

Goździki Remontanty zagraniczne, wspaniałej ra-
sy, pachnące, ciągle bogato kwitnące od maja do mrozów
w doniczkach, balkonach, klombach. 640

Cena sadzonki 2000 mk. sztuka. Wysadzać w marcu.

Jędrychowski Kalisz, szosa Łódzka
(inspekta).

Dla dogodności klienteli
zaopatrzyłem swój skład na sezon zimowy w naj-
lepsze gatunki różnego rodzaju

FUTRA

MĘSKIE I DAMSKIE.

Przyjmuję wszelkie roboty w zakres kuśnierstwa
wchodzące, oraz reperacje. Robię zamiany,
kupuję różne skóry surowe oraz używane futra.
Piacę najwyższe ceny. 183

Firma egzystuje: z poważaniem Józef Bigeleisen,
od roku 1894. : Browarna 3, oficyna, II p., tel. 159.

FABRYKA OGRO-
DZEŃ DRUCIANYCH

J. Szczepika

w Kaliszu,

ulica Młynarska 9 (obok
cmentarza) dom własny.

wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynko-
wanego jak to: ogrodów, parków, łąk, podwórz, skwerów,
szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych jak również
posiada stale drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i żwiru,
materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.

Ceny przystępne. 483

Korzystnie do nabycia kompletne urządzenie składowe

dobre utrzymane nadające się do każdej branży.

Zgłoszenia: J. JANISZEWSKI, LESZNO (Pozn.) 642